

Přijížděli tam všichni, kdo něco znamenali. Často ale jen proto, aby si svým pobytem dokázali, že něco znamenají.

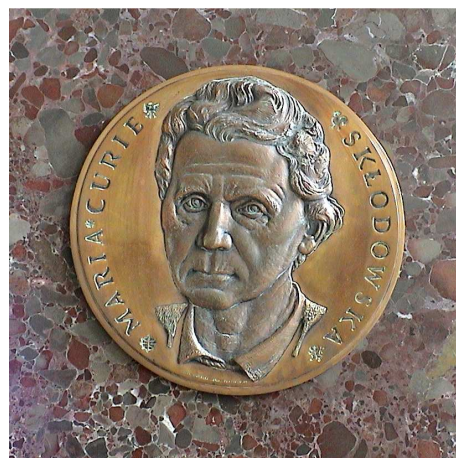
Významné návštěvy lázní

Za své znovuzrození vděčí Jáchymov především Marii Sklodowské-Curie, která ale město navštívila, v doprovodu Františka Běhouneka, až r. 1925. Prohlédla si státní uranovou továrnu, sfárala na 12. patro Dolu Svornost a do Štoly saských šlechticů, vyžádala si také procházku na Klínovec. Seznámila se s provozem státních radiových lázní, navštívila Radiumpalác a Prozařovací pavilon, kde si nechala zevrubně vysvětlit jednotlivé medicínské aplikace radia, což ji příliš neuspokojilo. Na věčnou památku byla vyfotografována v lázeňském parku, který byl na její počest přejmenován na park M. Sklodowské-Curie. Dnes její jméno nese i lázeňský ústav Curie, dále pramen Curie v jámě Svornost, systém rudních žil Curie na dole Eva, štola Curie, základní škola M. Curie-Sklodowské a lázeňská stezka. Pamětní deska M. Sklodowské-Curie je umístěna na Radiumpaláci. U příležitosti 100. výročí jejího narození byla v r. 1967 vyražena i pamětní medaile M. Sklodowské-Curie. Byla to jedna z nejvýznamnějších návštěv v historii města vůbec.

V letech 1918-1938 se v lázních léčili ministři, představitelé, ministři, senátoři a vyslanci nově vzniklé republiky Československé. Několikrát tu pobýval i prezident Tomáš G. Masaryk (1850-1937). Při své již čtvrté návštěvě v r. 1924, kdy přijel v doprovodu ministerského předsedy A. Švehly a ministra veřejného zdravotnictví Šrámka, si důkladně prohlédl nově otevřený (po požáru) Radium-Palace-Hotel. Opět tu byl již rok nato, tentokrát společně se Švehlou a Stříbrným. Společně s A. Švehlou a K. Kramářem byl přítomen i při podpisu Malé dohody ve dnech 13.-14. 5. 1927. Roku 1937 přijel do Jáchymova také prezident Dr. Eduard Beneš s manželkou.

Během 20. století navštívilo město Jáchymov a jáchymovské lázně mnoho významných vědeckých, kulturních i politických osobností. V jáchymovských lázních se léčil egyptský král Faud, guvernér města Říma kníže Boncompagni Ludovici, oblíbený spisovatel Karel May (1912), spisovatel Alois Jirásek (1924), kritik František Xaver Šalda, hudební skladatel Oskar Nedbal, dirigent Václav Talich, spisovatel Vladislav Vančura, z dalších osobností pak Max Švabinský, Richard Strauss, Rudolf Friml, Fjodor Šaljapin, r. 1946 také tehdejší předseda vlády Klement Gottwald a v červenci 1966 i první kosmonaut Jurij Gagarin. Často po nich byly pojmenovávány lázeňské stezky či promenády v okolí Jáchymova.

Významný podíl na rozvoji města Jáchymova a jeho radiových lázní měl žák M. Sklodowské-Curie – František Běhounek (1898-1973), který se již ve 30. letech 20. století zajímal o jáchymovské doly a radioaktivní prameny (v letech 1920-1922 studoval na pařížském Institut de Radium). Jáchymov popularizoval v naučných publikacích a atomových bestsellerech (např. Atom děsí svět, Atomy vládnu, Lidé a radioaktivita, Atomy dnes a zítra, Radium a paprsky X). Ve svých publikacích dokázal výborně spojit svou vědeckou profesi se

portrét Marie Sklodowské-Curie
v jáchymovské základní škole (2001)

medaile ředitelství Československých
státních lázní v Jáchymově k uctění
památky M. Sklodowské-Curie
(ražena z patinovaného tombaku a stříbra,
průměr 50 mm, hmotnost 60 g;
autor K. Kuneš, 1967)

spisovatelským umem a vytvořit tak mimořádně přitažlivá a čtivá díla. Na jeho počest byl nazván r. 1966 vrt na radioaktivní vodu HG-1 na 12. patře Dolu Svornost pramenem akademika Františka Běhounka. Byl profesorem na Univerzitě Karlově v Praze, řídil Státní radiologický ústav a patřil k zakladatelům Fakulty technické a jaderné fyziky (dnes FJFI ČVUT). Věnoval se zejména metodám měření radioaktivity, přirozenému záření a využití záření v lékařských aplikacích. Zabýval se radiologickou dozimetrií, vedl samostatnou Laboratoř radiologické dozimetrie Československé akademie věd.

Při příležitosti oslav 450. let od založení města Jáchymova v r. 1966 navštívil Jáchymov i německý chemik profesor Otto Hahn (1879-1968). Na počest jeho návštěvy byla pojmenována jeho jménem lázeňská stezka.

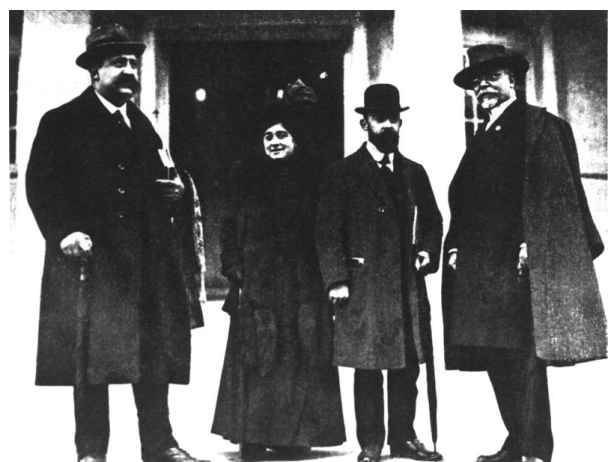

Otto Hahn a František Běhounek při návštěvě Jáchymova v roce 1966

pramen Běhounek (vrt HG-1) na 12. patře Dolu Svornost (2003)

Jáchymov se stal i místem pořádání mezinárodních setkání. Již v roce 1912 se zde konal VI. sjezd radiologů. Roku 1967 a 1970 se v Jáchymově uskutečnilo první a druhé Celostátní radiologické sympozium. Ve dnech 13.-16. ledna 1969 se konal v Radiumpaláci mezinárodní kongres o větrání dolů za přítomnosti 236 delegátů z celého světa. Roku 1987 probíhal v jáchymovských lázních také světový lékařský revmatologický kongres. Radiační ochrany se týkaly akce (Radiohygienické dny a Dny radiační ochrany) v letech 1993, 1994, 1996, 1999, 2000 a 2002.

delegáti VI. sjezdu radiologů v roce 1912
(dr. Salse z Barcelony, prof. Margenat s chotí z Barcelony, prof. Becquerel z Paříže)

učení muži pochopitelně neopomněli navštívit jáchymovské doly – „Radiologickou Mekku“ (1912)

medaile Československých státních lázní v Jáchymově
 „Akademik F. Běhounek“
 (ražena z patinovaného tombaku a stříbra, průměr
 50 mm; autor L. Havelka, 1984)

Běhounekit

(v roce 2010 nově popsáný minerál z Jáchymova byl pojmenován
 po Františkovi Běhounekovi)